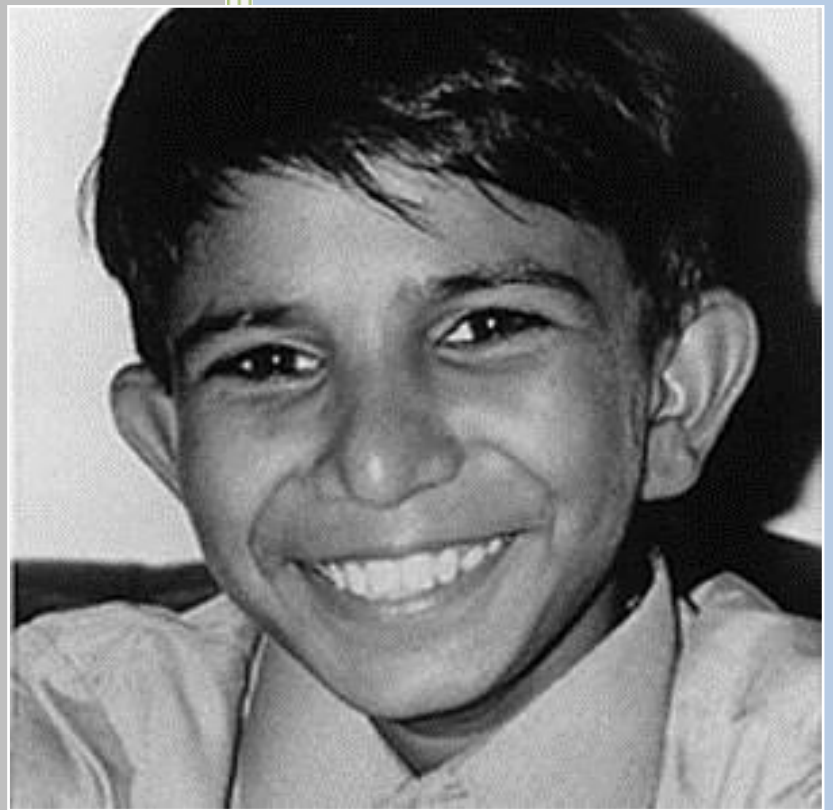

Εξωσχολικό Λογοτεχνικό Ανάγνωσμα

Ικμπάλ, ένα παιδί ενάντια στην παιδική εργασία

Κωνσταντίνα Αντωνοπούλου
Γ'2 Γυμνασίου

Β' Ομάδα

1. α) Να σκιαγραφήσεις την προσωπικότητα του μικρού ήρωα Ικμπάλ Μασί, έτσι όπως την γνώρισες μέσα από τις σελίδες του βιβλίου σου. Πόσο εύκολο πιστεύεις ότι είναι ένα μικρό παιδί μπορεί να υψώσει το ανάστημά του απέναντι σε ένα οργανωμένο κύκλωμα; Τι ήταν αυτό που έδωσε δύναμη στον Ικμπάλ;

Το συγκεκριμένο βιβλίο αφηγείται την ιστορία του μικρού Ικμπάλ Μασίχ, ο οποίος κατάφερε να γίνει ήρωας και σύμβολο ενάντια στην παιδική εργασία και εκμετάλλευση. Με το διάβασμα του βιβλίου αποκομίζουμε μία ευρεία εικόνα για την προσωπικότητα και τον χαρακτήρα του μέσα από την περιγραφή της Φατίμα που ήταν μαζί του. Αρχικά, ο ήρωας παρουσιάζεται ως υπομονετικός και καρτερικός, διότι αποδέχεται τη δυσχερή οικονομική κατάσταση των γονιών του και γι' αυτό δέχεται να τους βοηθήσει παρά το γεγονός ότι γνωρίζει πως θα δουλεύει σαν σκλάβος. Με αυτόν τον τρόπο θυσιάζεται και συμφωνεί με την απόφαση των γονιών του να εργαστεί στο ταπητουργείο για να αποζημιωθεί οικονομικά η οικογένειά του. Ο Ικμπάλ χαρακτηρίζεται αναμφισβήτητα έξυπνος και συνετός, καθώς από τη μέρα που πηγαίνει να εργαστεί στο ταπητουργείο, συνειδητοποιεί ότι το χρέος των γονιών του, δε θα ξεπληρωθεί ποτέ, διότι οι αδύναμοι είναι τα πιόνια των ισχυρών και ακόμη καταλαβαίνει ότι η μοίρα του είναι ίδια με τη δική τους. Όμως, ο μικρός ήρωας είναι αποφασισμένος να στραφεί εναντίον του σκληρού και απάνθρωπου αφεντικού του, Χουσεΐν Χαν, ο οποίος αναγκάζει αυτόν και άλλα παιδιά να δουλεύουν κάτω από άθλιες συνθήκες με λιγοστή τροφή και νερό και τους βασανίζει σε περίπτωση που το αποτέλεσμα δεν είναι το επιθυμητό, κλείνοντάς τους σε ένα σκοτεινό υπόγειο με έντομα και ερπετά. Ο Ικμπάλ, προσπαθεί να κινητοποιήσει και τα υπόλοιπα παιδιά να δραπετεύσουν και να επαναστατήσουν, εξηγώντας τους ότι το χρέος των γονιών τους δε θα ξεπληρωθεί ποτέ και ότι οι ίδιοι είναι

καταδικασμένοι να εργάζονται για όλη τους τη ζωή, υπό άθλιες συνθήκες. Ο μικρός ήρωας χαρακτηρίζεται εύλογα γενναίος και αντισυμβατικός τη στιγμή που σκίζει το πανέμορφο χαλί που με τόσο κόπο είχε φτιάξει, μπροστά στα μάτια του αφεντικού του και των αγοραστών. Είναι φανερό ότι δε φοβάται τις συνέπειες αυτής του της πράξης και είναι διατεθειμένος να κάνει τα πάντα για να εναντιωθεί στο αφεντικό και γενικά σε εκείνους που εκμεταλλεύονται και κακομεταχειρίζονται τα παιδιά. Μετά από αυτό το γεγονός, ο Χουσεΐν Χαν τον κλείνει στον «τάφο», ένα μέρος, χωρίς φως, με έντομα και ερπετά, υψηλή θερμοκρασία και χωρίς τροφή και νερό για τρεις ημέρες. Ο Ικμπάλ καταφέρνει να επιζήσει και το αφεντικό, του αναθέτει να υφάνει ένα ακόμη πιο δύσκολο σχέδιο για αυτό που κατέστρεψε. Ωστόσο, παρά τις κακουχίες, εκείνος δεν εγκαταλείπει την προσπάθεια και επιχειρεί να δραπετεύσει και να διαφύγει στην πόλη όπου τελικά ζητά βοήθεια από τους αστυνομικούς, οι οποίοι όμως δωροδοκούνται από τον Χουσεΐν Χαν και δεν προσφέρουν καμία βοήθεια σε εκείνον και τα υπόλοιπα παιδιά. Μετά από την παραμονή του στον τάφο για το διάστημα των πέντε ημερών, ο Ικμπάλ δείχνει στους φίλους του ένα φυλλάδιο με διακηρύξεις ενάντια στην εκμετάλλευση της παιδικής εργασίας και στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, το οποίο βρήκε κατά τη διάρκεια της απόδρασής του. Έτσι, τους εξηγεί ότι μπορούν να φύγουν όλοι μαζί και εκείνοι με τη σειρά τους συνειδητοποιούν ότι δεν είναι υποχρεωμένοι να ζουν όλη τη ζωή τους σκλαβωμένοι και ότι υπάρχει μία ελπίδα να ξεφύγουν από την κόλαση που βιώνουν. Ο Ικμπάλ, τους υπόσχεται ότι θα δραπετεύσουν όλοι μαζί και το πραγματοποιεί, καθώς φεύγει για μία ακόμη φορά και ζητά βοήθεια από τον Ισάν Χαν, έναν ακτιβιστή του Απελευθερωτικού Μετώπου. Με τη βοήθεια των ακτιβιστών, καταφέρνουν να απελευθερωθούν και ο Χουσεΐν φυλακίζεται. Ωστόσο, ο Ικμπάλ δεν επαναπαύεται σε αυτό και αποφασίζει να γίνει ενεργός ακτιβιστής. Με τη βοήθεια και τη δράση του, απελευθερώνονται πολλά παιδιά σαν αυτόν και υπερασπίζεται τα δικαιώματά τους. Ο Ικμπάλ έχει γίνει πλέον ένα σύμβολο, ένας ήρωας για τα παιδιά που εργάζονται και ταξιδεύει στο εξωτερικό για να βραβευτεί. Όμως, η δημοσιότητά του αυξάνεται και τώρα πια αποτελεί κίνδυνο για τα αφεντικά και τη μαφία των χαλιών, οι οποίοι προπαγανδίζουν και πραγματοποιούν τη δολοφονία του. Ο Ικμπάλ με τη θυσία του ενέπνευσε πολλούς και κατάφερε να γίνει

σύμβολο, μέσα από την προσπάθειά του να κερδίσει την ελευθερία του και να βελτιώσει τις συνθήκες ζωής για τον εαυτό του και τα εκατομμύρια παιδιά που εργάζονται στη χώρα του αλλά και παγκοσμίως. Ο μικρός ήταν ένας βιοπαλαιστής, ο οποίος αγωνίστηκε παρά το μικρό της ηλικίας του, για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών, άλλαξε τη νοοτροπία πολλών και δε σταμάτησε τον αγώνα, παρά τις δυσκολίες. Κατά την άποψή μου, ο Ικμπάλ πρέπει να αποτελεί πρότυπο για όλους και είναι αναγκαίο να κινητοποιηθούμε ενάντια στην παιδική εργασία και εκμετάλλευση. Ακόμη, θεωρώ ότι αντιπροσωπεύει τους ανθρώπους που οραματίζονται ένα καλύτερο αύριο, περισσότερο για τους συνανθρώπους τους και λιγότερο για τον εαυτό τους. Είναι απαραίτητο ακόμη να γίνει παράδειγμα για όσους εγκαταλείπουν την προσπάθεια και τον αγώνα για μια καλύτερη ζωή. Η παιδική εργασία είναι ένα φαινόμενο τόσο αληθινό όσο αυτή η ιστορία και εκατομμύρια οικογένειες ζουν σαν σκλάβοι, υπό άθλιες συνθήκες εργασίας, εκμεταλλευόμενοι από τους οικονομικά ισχυρούς. Με τη θυσία του, ο Ικμπάλ μας έδειξε ότι είναι αναγκαία η συμμετοχή και η προσπάθεια όλων μας, για να σταματήσει αυτή η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Iqbal Masih
1994

Αναμφισβήτητα, δεν ήταν εύκολο ένα παιδί να εναντιωθεί σε ένα οργανωμένο κύκλωμα. Ωστόσο, ο Ικμπάλ κατάφερε να παρά το μικρό της ηλικίας του, να περιορίσει τη δράση τους και να κινητοποιήσει και να εμπνεύσει ανθρώπους σε παγκόσμιο επίπεδο για να κινηθούν ενάντια στην εκμετάλλευση της παιδική εργασία. Παρόλο που ο ήρωας γνώριζε τον κίνδυνο που διέτρεχε με την προσπάθειά του να αντιμετωπίσει τη «Μαφία των Χαλιών» δε σταμάτησε να μοχθεί και να προσπαθεί να καλύτερέψει τις ζωές εκατομμύρια παιδιών και οικογενειών που ζουν σαν σκλάβοι. Ο Ικμπάλ ήταν ένα παιδί-ήρωας, το οποίο έπαιρνε δύναμη από τα ιδανικά και τις αξίες του. Επιθυμούσε να εξασφαλίσει ένα καλύτερο αύριο για τους συνανθρώπους του που ζουν υπό άθλιες συνθήκες. Ακόμη, ο Ικμπάλ πήρε δύναμη από τον Ισάν Χαν, έναν ακτιβιστή του Απελευθερωτικού Μετώπου, χάρη στη δράση του οποίου πολλά παιδιά και οικογένειες κέρδισαν την ελευθερία τους. Ο Ικμπάλ έβλεπε τον Ισάν Χαν σαν πατέρα του, ο οποίος αποτέλεσε ένα πρότυπο για αυτόν και στήριξε τον αγώνα του ενάντια στην καταπολέμηση της παιδικής εργασία και εκμετάλλευσης. Επίσης, ο μικρός ήρωας κατάφερε να υψώσει το ανάστημά του και να κερδίσει την ελευθερία, καθώς έπαιρνε δύναμη από τα οράματά του. Με αυτό τον τρόπο κατάφερε να επαναστατήσει ενάντια σε ένα οργανωμένο κύκλωμα και να παλέψει για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων του και των παιδιών γενικότερα. Είναι αξιοσημείωτο, το γεγονός ότι μεγάλη πηγή έμπνευσης για αυτόν αποτέλεσαν οι φίλοι του. Αυτό το διαπιστώνουμε καθώς δε σταμάτησε να τους εμπυχώνει και να τους διαβεβαιώνει ότι θα κερδίσουν την ελευθερία τους. Επιπρόσθετα, ο Ικμπάλ ακόμη και όταν καταφέρνει να δραπετεύσει δεν επαναπαύθηκε σε αυτό και επέστρεψε για να ελευθερώσει τους φίλους του φίλους του και να τιμωρήσει το αφεντικό του, μια προσπάθεια που τελικά απέτυχε και για την οποία ο ήρωας τελικά τιμωρήθηκε. Ο Ικμπάλ ανήκε στους ανθρώπους που πάλευαν για τη βελτίωση της ζωής των συνανθρώπων τους και λιγότερο τη δική τους. Συνάγεται, λοιπόν, το συμπέρασμα ότι το να υψώσει ένα παιδί το ανάστημά του σε ένα οργανωμένο κύκλωμα είναι πολύ δύσκολο έως και ακατόρθωτο. Η προσπάθεια του Ικμπάλ ήταν αξιοθαύμαστη, ωστόσο ο αγώνας είναι άνισος για να καταπολεμηθεί και να εξαλειφθεί η παιδική εργασία, καθώς παρά τον αγώνα του ο Ικμπάλ δολοφονήθηκε. Ίσως και να μην αποδειχθεί ποτέ νικηφόρος επειδή δυστυχώς, πάντοτε

θα υπάρχουν οικονομικά συμφέροντα και πάντοτε θα υπάρχουν άνθρωποι που ενδιαφέρονται αποκλειστικά για το προσωπικό τους όφελος, άνθρωποι σκληροί και αδιάφοροι μπροστά στον ανθρώπινο πόνο... ούτε εν παιδικό δάκρυ δεν μπορεί να τους κάμψει, να τους προβληματίσει, να τους συγκινήσει... Η αλληλεγγύη και η ανθρωπιά είναι για αυτούς έννοιες άγνωστες και ασήμαντες. Η συσσώρευση πλούτου κι δύναμης μόνο τους συγκινεί και τους τέρπει. «Άνθρωποι- τέρατα» που προσβάλλουν και απαξιώνουν την έννοια «άνθρωπος».

β) Να επιλέξεις μία σκηνή από το βιβλίο που σε συγκίνησε ιδιαίτερα και να την παρουσιάσεις. Να την σχολιάσεις και να γράψεις για ποιο λόγο σε άγγιξε.

Αναμφισβήτητα, το βιβλίο περιλαμβάνει πολλές οπτικές και ακουστικές εικόνες που με συγκίνησαν βαθιά. Ωστόσο, αυτή που ξεχώρισα ήταν η σκηνή στη οποία η μικρή Μαρία, το ευαίσθητο κοριτσάκι που είναι κλεισμένη στον εαυτό της και κρύβει τα συναισθήματά της, καθώς δε μιλάει με τα υπόλοιπα παιδιά και δεν εκφράζει τις σκέψεις της, υφαίνει ένα πανέμορφο χαλί το οποίο απεικονίζει έναν χαρταετό. Τότε, ο Χουσεΐν Χαν, το απάνθρωπο αφεντικό, εξοργίζεται και απειλεί ότι θα την κλείσει στον «Τάφο». Εκείνη τη στιγμή, όλα τα υπόλοιπα παιδιά αντιδρούν λέγοντάς του ότι αν τολμήσει να τιμωρήσει εκείνη θα πρέπει να τους τιμωρήσει όλους. Στη συνέχεια, το αφεντικό υποχωρεί και δεν τιμωρεί κανέναν.

Η συγκεκριμένη σκηνή με συγκίνησε ιδιαίτερα για τους παρακάτω λόγους. Αρχικά, η απόφαση της μικρής Μαρίας να σχεδιάσει έναν χαρταετό, δείχνει την παιδική της αθωότητα και την ανάγκη της για ελευθερία. Κατά την άποψή μου, ο χαρταετός συμβολίζει την ελευθερία και θεωρώ ότι μέσα από αυτό φαίνονται τα όνειρα και ενός μικρού παιδιού που είναι αναγκασμένο να ζει στη σκλαβιά και υπό άθλιες συνθήκες. Ακόμη, θεωρώ τη συγκεκριμένη σκηνή πολύ συγκινητική, γιατί εκφράζει τα συναισθήματα ενός μικρού παιδιού το οποίο βιώνει αρνητικές και απάνθρωπες καταστάσεις, αλλά δεν παύει να ελπίζει για

μία καλύτερη ζωή και φαίνεται η προσπάθειά της να ξεφύγει από τη καταθλιπτική και τραγική καθημερινότητα. Η σκηνή κορυφώνεται, όταν τα υπόλοιπα παιδιά την υποστηρίζουν και προκαλούν το αφεντικό να τους τιμωρήσει και αυτούς, έχοντας πλήρη επίγνωση των επιπτώσεων αυτής της πράξης τους. Σε αυτό το σημείο, είναι εμφανή η θετική επίδραση των ιδεών του Ικμπάλ στα υπόλοιπα παιδιά, καθώς δε διστάζουν να υπερασπιστούν την αθώα τους φίλη. Μέσα από αυτή τη σκηνή, διακρίνεται η αξία της φιλίας. Η φιλία είναι σημαντικό γνώρισμα της ανθρώπινης φύσης, κατά την οποία, οι άνθρωποι νιώθουν τη ψυχική ανάγκη να συναναστραφούν με άλλα άτομα, να δώσουν και να πάρουν αγάπη, καθώς και να βιώσουν ποικίλα συναισθήματα. Οι άνθρωποι, συναντούν συχνά δυσκολίες και έχουν ανάγκη από αληθινούς φίλους για να τις αντιμετωπίσουν. Στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται για μια αληθινή φιλία που ενώνει τα παιδιά και κάνει ακόμη και το σκληρό αφεντικό να λυγίσει, να υποχωρήσει και τελικά να μην τιμωρήσει κανένα παιδί.